

J. A. Nijkamp-Prijs

Op 1 september a.s. sluit de inzendingstermijn voor de J. A. Nijkamp-prijs. Wij nodigen daarom alle Nederlandse jongeren, die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt en de biologie (nog) niet tot universitaire studie hebben gekozen, uit hun werkstuk, dat verantwoording aflegt van hun actieve beoefening der natuurstudie, klaar te maken en vóór genoemde datum in te zenden.

Het begrip „werkstuk” wordt hierbij ruim gesteld en kan bv. inhouden een verslag van veldwaarnemingen, een

foto- of dia-serie met toelichting, een herbarium met plantengeografische notities of een beschouwing in het vlak van de natuurbescherming.

De prijs bestaat uit een diploma en een geldsom van honderd gulden. De mogelijkheid bestaat dit bedrag te verdelen over twee gelijkwaardige inzenders. De jury bestaat uit: J. A. Nijkamp te 's-Gravenhage (voorzitter), Dr. G. van Beusekom te Amstelveen, Dr. P. J. van Nieuwenhoven te Maastricht, Dr. W. J. Prud'homme van Reine te Zaandam en Drs. C. Swennen te Texel.

De uitreiking van de prijs zal geschieden

in de vertegenwoordigende vergadering van de K.N.N.V. op 6 november a.s. De werkstukken moeten onder schuilnaam worden ingezonden bij: Bureau K.N.N.V. te Hoogwoud (N.H.), alwaar ook verdere inlichtingen te verkrijgen zijn. De werkstukken dienen vergezeld te gaan van een enveloppe, waarin zich naam, geboortedatum, adres en opgave van school of vereniging bevinden.

Het hoofdbestuur van de K.N.N.V.

Excursie „Contactorgaan” in „De Kennemerduinen”

Het was voor de afgevaardigden van de aangesloten groepen een groot voorrecht en een even groot genoegen om als gasten van de K.N.N.V.-Vogelwerkgroep „Haarlem” een belangrijk deel van het werkterrein te mogen bezoeken en daarbij kennis te maken met enkele onderdelen uit het werkprogramma van deze actieve groep.

De excursie door de Kennemerduinen, die om half een te Bloemendaal begon en tot half zes duurde, leverde 51 vogelsoorten op, w.o. *bergeend, wulp, tapuit, paapje, roodborsttapuit, sprinkhaanrietzanger*.

Dat de deelnemers bovendien de voor de voor ons land zeldzame *zwartkopmeeuw* te zien zouden krijgen, had niemand durven hopen, omdat het bestuur van de V.W.G. Haarlem dieaangaande aanvankelijk nogal pessimistisch gestemd was. Het was voor iedereen dan ook een grote voldoening deze meeuw bij het Vogelmeer langdurig te kunnen waarnemen.

's Avonds volgde een bijeenkomst te Haarlem, waar de heer Bogaert een serie kleurendia's vertoonde. Vooral die van de nachtzwaluw waren bijzonder fraai.

J. Steenman, secr., Willebrordweg 1, Rhenen.

Inventarisaties

In dit seizoen zijn vele leden van de Vogelbeschermingswacht „Zaanstreek” weer actief bezig geweest om de bedreiging van ons mooie polderland het hoofd te kunnen bieden. Daarvoor zijn goede gegevens nodig. Materiaal, waarmee wij kunnen aantonen, dat we in een land-

schap wonen, dat zijn weerga in geheel West-Europa niet kent, noch qua structuur, noch wat betreft zijn vogelrijkdom. Daarom werden ook dit jaar weer grote gebieden in de Zaanstreek nauwkeurig geïnventariseerd op het aantal broed- en trekvogels. Zowel in het Oostzijderveld als aan het Zwet en de Merken ten noorden van Wormer zijn stukken uitgezet, die representatief zijn voor het gehele gebied. In het Westzijderveld wordt het gehele gebied ten noorden van de Guisweg, tussen de Nauernase Vaart en de spoorlijn Zaandijk-Krommenie, geteld. Apart willen we het natuurreservaat „De Reef” vermelden, ten westen van Westzaan. Behalve volledige inventarisatie, die hier ieder jaar plaatsvindt, wordt hier elk seizoen, met medewerking van de landeigenaren, het rapen van kievitseieren, ook in de „open tijd”, verhinderd. De nesten worden in kaart gebracht en de uitkomsten genoteerd. Wij hopen, dat in de loop der jaren de stand van de *kievit* in dit terrein ons iets wijzer kan maken omtrent de bewering, dat de vroege legfels van deze vogel toch niet tot hun recht zouden komen!

Nachtroestplaatsen van spreeuwen in mei, juni en juli

Het Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur (ITBON) te Arnhem is een onderzoek begonnen over de economische betekenis van vogels voor land- en tuinbouw in de ruimste zin. Eén van de soorten, die daarbij onze grote interesse heben is de *spreeuw*, en wel in het bijzonder de kluchten jonge *spreeuwen*, die zich in mei, juni en juli al laten zien en die, naar men zegt, voor het grootste deel gevormd worden door jonge *spreeuwen* uit noord-west en midden Duitsland. Deze jonge *spreeuwen* beginnen, kort nadat ze het nest verlaten hebben, aan een zogenaamde voortrek en blijven dan in Nederland hangen, vermoedelijk tot de algemene *spreuwen* trek in het najaar. Ze vertonen hier het bekende verschijnsel van de slaaptrek naar vaste roestplaatsen in grienden of rietvelden.

In het belang van ons onderzoek zouden wij graag een zo volledig mogelijk overzicht hebben van deze laat-voorjaar

en vroeg-zomer roestplaatsen, die zich klaarblijkelijk van jaar tot jaar veelal op dezelfde plek bevinden. Dit jaar zijn er zulke nachtroesten van meest tien-duizenden *spreeuwen* gesignaleerd op de volgende plaatsen:

het O.K.W.-object „de Matjens” bij Zundert;

de buiten Doij, langs de Waal ten oosten van Nijmegen;

een griend langs de Rijn bij Wageningen, ten oosten van het Opheusdensed Veer;

de oude Rijn-arm, ten noorden van Panerden bij het Bergse Hoofd;

terwijl vermoedelijk ook het O.K.W.-object „het Zwarte Meer” in de kop van Overijsel en het staatsnatuurreservaat „de Grote Moost”, ten noorden van Roermond jaarlijks een roestplaats herbergen.

Indien u, lezer, aanvullingen op dit lijstje kunt geven, of ook geregeld des avonds op dezelfde tijd groepen *spreeuwen* in een bepaalde richting ziet trekken, wilt u ons dit dan berichten? Wij zouden u zeer dankbaar zijn.

*Drs C. W. Stortenbeker, ITBON,
Kemperbergerweg 11, Arnhem.*